

Άννυ Μοσχονά

Αυτόνομη κατάδυση στον πλούσιο βυθό της Λέρου!

Ναυάγια και δελφίνια

Η Άννυ Μοσχονά είναι εκπαιδευτικός, διδάσκει μαθηματικά, και είναι ένα από τα κύρια μέλη του Καταδυτικού Κέντρου Λέρου, που έχει την έδρα του στο Κριθώνι και διευθύνεται από τον σύζυγό της, Κώστα Κουβά. Το Καταδυτικό Κέντρο Λέρου, εδώ και είκοσι χρόνια, έχει αξιοσημείωτη δραστηριότητα στην εξερεύνηση του βυθού για λόγους αναψυχής αλλά και ιστορικούς, επιστημικούς, περιβαλλοντικούς.

Η κυρία Άννυ, μετά από μεγάλη εμπειρία στις αυτόνομες καταδύσεις, τα τελευταία πέντε χρόνια εκπαιδεύει ενήλικες και, κυρίως, παιδιά, έχοντας αναλάβει την ευθύνη των παιδικών τμημάτων του Καταδυτικού Κέντρου. Ένα μεσημέρι, ήρθε στο σχολείο μας, μετά από πρόσκλησή μας, για να απαντήσει στις ερωτήσεις και τις απορίες τεσσάρων μαθητών της Έκτης σχετικά με τις καταδύσεις.

Οι μαθητές που με πολλή χαρά και ενδιαφέρον ετοίμασαν τις ερωτήσεις και πήραν τη συνέντευξη είναι (με αλφαβητική σειρά:)

Γιώργος Αράπης, Στ΄ 1

Γιώργος Γιώτας, Στ΄ 1

Ελένη Σαραντοπούλου, Στ΄ 2

Μαρία Τσιάγκρα, Στ΄ 2

Η Ελένη και η Μαρία είναι και μαθήτριες της κυρία Άννυς στις καταδύσεις.

Απρίλιος 2024

Επιμέλεια: Ουρανία Καραλή

κυρία Άννου: Να σάς κάνω μια ερώτηση εγώ πρώτα;

Παιδιά: *Ναι...*

κυρία Άννου: Θα μού συστηθείτε;

Παιδιά: *Μαρία, Γιώργος, Γιώργος, Ελένη.*

κυρία Άννου: Εγώ είμαι η Άννου Μοσχονά. Πάμε, παιδιά μου. Για να δω, γιατί με θέλετε σήμερα εδώ;

Παιδιά: *Σάς φέραμε επειδή θα θέλαμε να σάς ρωτήσουμε κάποια πράγματα για τις καταδύσεις.*

κυρία Άννου: Ok... Πάμε! Στη διάθεσή σας!

Παιδιά: *Πόσα χρόνια ασχολείστε με την κατάδυση; Πώς ξεκινήσατε;*

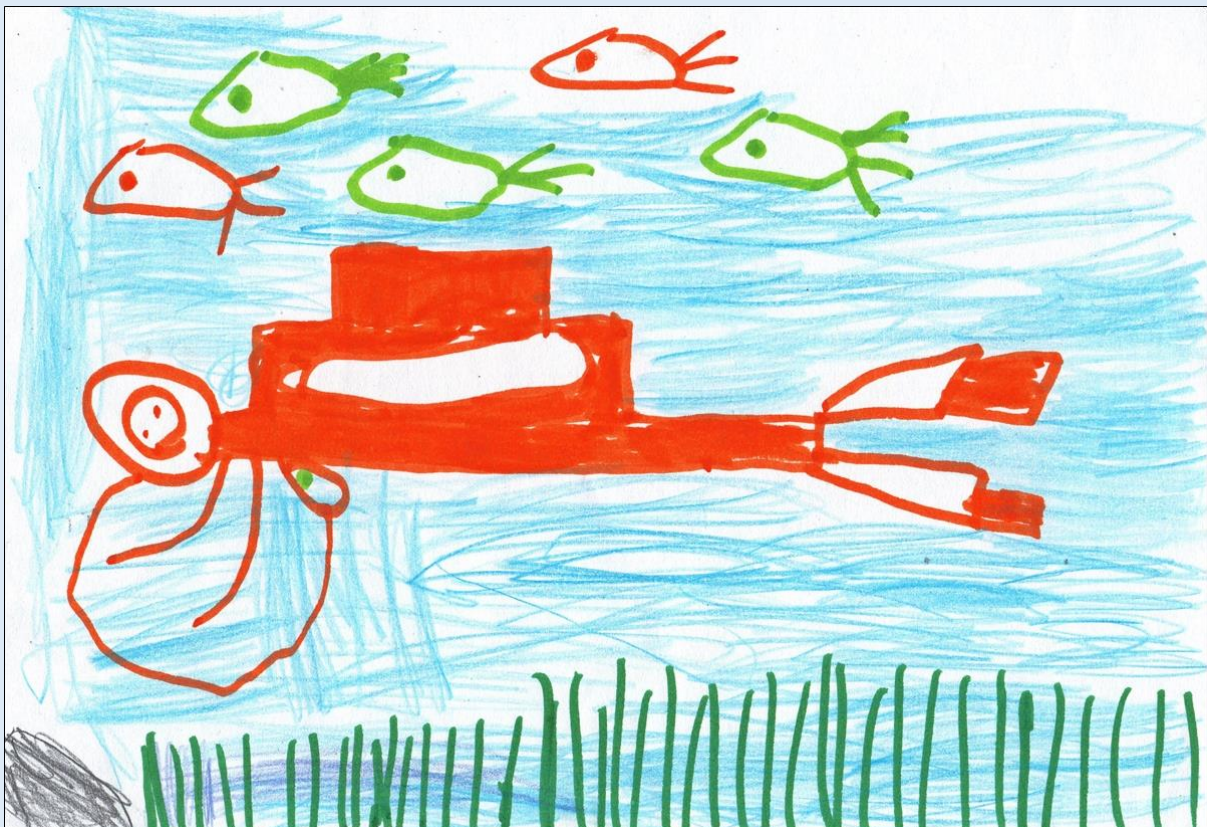
κυρία Άννου: Λοιπόν... Κατ' αρχήν να σάς πω πως ασχολούμαι με την κατάδυση επειδή είναι οικογενειακή επιχείρηση. Οπότε δεν θα σάς απαντήσω για το πόσα χρόνια ασχολούμαι εγώ. Θα σάς πω η οικογένειά μου πόσο καιρό ασχολείται. Ασχολείται, λοιπόν, πάνω από σαράντα χρόνια, ναι; Ο σύζυγός μου ήταν στους Βατραχανθρώπους, οπότε έμαθε εκεί καταδύσεις. Και, επειδή γνώριζε τον πλούτο που υπήρχε στο βυθό της θάλασσας της Λέρου, αποφάσισε να ανοίξει ένα καταδυτικό κέντρο πριν είκοσι χρόνια. Φέτος κλείνουμε είκοσι χρόνια, λοιπόν. Εγώ ασχολούμαι να τελευταία δεκαπέντε χρόνια και είμαι εκπαιδεύτρια καταδύσεων.

Παιδιά: Πόσες καταδύσεις έχετε κάνει περίπου;

κυρία Άννυ: Πόσες καταδύσεις... Θα κάνουμε, λοιπόν, τα μαθηματικά... Την ημέρα μας κάνουμε, περίπου, τρεις καταδύσεις. Δεν κάνουμε τις 365 μέρες το χρόνο, μπορεί να κάνουμε τις 200. Άρα, 200×3 ... είναι γύρω στις 500 με 600 βουτιές το χρόνο.

Παιδιά: Η κατάδυση είναι το χόμπι σας;

κυρία Άννυ: Η κατάδυση ξεκίνησε να είναι το χόμπι μου, έγινε όμως και η δουλειά μου πια. Το καλοκαίρι, δηλαδή.

Εικόνα: Ηλίας Φραγκούς, Δ' 2

Παιδιά: *Πώς ήταν η πρώτη σας κατάδυση;*

κυρία Άννυ: Ήταν τρομακτική! Η κατάδυση για μένα ξεκίνησε επειδή ήθελα να καταπολεμήσω την κλειστοφοβία μου. Μού είχε προτείνει μία ψυχολόγος, εάν ήθελα να καταπολεμήσω την κλειστοφοβία (φοβόμουν λίγο το ασανσέρ, φοβόμουν λίγο τα μπαλκόνια, φοβόμουν διάφορα πραγματάκια..., το σκοτάδι...) Μού είπε ότι έπρεπε να γίνω καλή στις καταδύσεις και ότι αυτό θα με βοηθούσε. Οπότε, στην αρχή ήταν λίγο τρομακτικό αλλά μετά από δυο-τρία μαθήματα, έγινα πάρα πολύ καλή και τώρα είμαι και εκπαιδευτρια, έτσι; Οπότε, όλα τα εμπόδια ξεπερνιούνται.

Παιδιά: *Ποια είναι η πιο μεγάλη και ποια η πιο ενδιαφέρουσα κατάδυση που έχετε κάνει;*

κυρία Άννυ: Η πιο μεγάλη... Υποθέτω ότι εννοείτε ποιο είναι το μεγαλύτερο βάθος... Το μεγαλύτερο βάθος που έχω κάνει εγώ κατάδυση είναι τα 55 μέτρα. Είναι ένα αεροπλάνο που βρίσκεται στο βυθό της Λέρου, από τη Μάχη της Λέρου. Είναι ένα Junkers 52. Πήγα και είδα, λοιπόν, εκείνο το αεροπλάνο μαζί με τα ψάρια του και τον πλούσιο βυθό που έχει. Αυτή είναι η πιο βαθιά μου κατάδυση. Νομίζω, όμως, ότι η πιο ενδιαφέρουσα κατάδυση ήταν... οι καταδύσεις που κάνουμε με τα δελφίνια! Πέρα από τα ναυάγια, έχει και πολλά δελφίνια εδώ, στο νησί. Και, πάντα -επειδή το παιχνίδι τους είναι πολύ όμορφο και μάς εμπιστεύονται πια- νομίζω ότι είναι οι πιο όμορφες καταδύσεις αυτές.

Παιδιά: *Από ποια ηλικία μπορεί κάποιος ν' αρχίσει ν' ασχολείται*

μ' αυτή τη δραστηριότητα;

κυρία Άννυ: Μπορεί να ξεκινήσει κάποιος -σύμφωνα με τους κανόνες, πάντα- από οχτώ χρονών. Και μετά δεν έχει ηλικία! Εμείς έχουμε κάνει κατάδυση και με κυρίους οι οποίοι ήταν 97 χρονών! Και με ανθρώπους οι οποίοι ήταν ΑμΕΑ. Δηλαδή, παρότι βρίσκονται σε αναπηρικό καροτσάκι και παρότι μπορεί να μην έχουν χέρια, μπορούν να κάνουν κατάδυση. Οπότε, από οχτώ χρονών μέχρι όσο θέλουμε. Αρκεί να έχουμε καλή υγεία. Δεν θέλουμε, δηλαδή, να είμαστε χρήστες τσιγάρων ποτών, τέτοιων πραγμάτων. Θέλει μια καλή φυσική κατάσταση.

Εικόνα: Άγγελος Κουμπάρος, Δ΄ 2

Παιδιά: *Πώς είναι η διδασκαλία κατάδυσης σε παιδιά; Πόσα χρόνια είστε εκπαιδευτριά;*

κυρία Άννυ: Είμαι εκπαιδευτριά τα τελευταία πέντε χρόνια. Η εκπαίδευση σε μικρά παιδιά είναι πάρα πολύ ενδιαφέρουσα. Είμαι και εκπαιδευτικός, είμαι και μαθηματικός, οπότε ξέρω πάρα πολύ καλά πώς να μιλάω στα παιδιά. Μού αρέσει πάρα πολύ ν' ασχολούμαι με τα παιδιά και το διασκεδάζω πάρα πολύ. Είναι οι αγαπημένες μου καταδύσεις. Εγώ δεν θέλω πια να κάνω καταδύσεις με τους ενήλικες, έχω αναλάβει τα τμήματα των παιδιών, γιατί είναι αυτό που με χαροποιεί πάρα πολύ!

Παιδιά: *Ποιος είναι ο απαραίτητος εξοπλισμός;*

κυρία Άννυ: Απαραίτητος εξοπλισμος... Μία στολή, για να μην κρυώνουμε... Η κατάδυση για την οποία μιλάμε ονομάζεται αυτόνομη κατάδυση. Αυτόνομη κατάδυση σημαίνει ότι έχουμε μαζί μας μία συσκευή -εξοπλισμό- που μάς επιτρέπει να αναπνέουμε κάτω απ' το νερό. Οπότε: η **στολή** μας (ίσα ίσα για να μην κρυώνουμε), ένα **γιλέκο**, που πάνω του κουμπώνει μία **φιάλη**, η οποία έχει μέσα αέρα, για να μπορούμε ν' αναπνέουμε, ο **ρυθμιστής**, που έρχεται στο στόμα μας και **βατραχοπεδιλάκια**, για να μπορούμε να προχωράμε μπροστά, γιατί είναι αρκετά βαρύς ο εξοπλισμός.

Παιδιά: *Γίνονται και το χειμώνα μαθήματα κατάδυσης;*

κυρία Άννυ: Γίνονται μαθήματα καταδύσεων το χειμώνα... αν είσαι λίγο θαρραλέος και νομίζεις ότι δεν κρυώνεις...! Κατά τ' άλλα,

νομίζω ότι είναι και πιο καθαρά πάντα τα νερά μέσα στο χειμώνα. Επειδή δεν υπάρχει πολύς κόσμος στις θάλασσες, είναι πιο καθαρά τα νερά και υπάρχουν και άλλου είδους ψάρια και άλλα πράγματα που μπορείς να δεις στο βυθό. Οπότε είναι ένα πολύ ωραίο χειμερινό χόμπι.

Εικόνα: Στέλιος Ευαγγέλου, Δ' 1

Παιδιά: Πιστεύετε ότι υπάρχουν κίνδυνοι στις καταδύσεις τόσο για τους μεγάλους όσο και για τα παιδιά;

κυρία Άννυ: Ο κίνδυνος στην κατάδυση ξεκινάει από το πώς θα περάσεις το δρόμο για να φθάσεις στην παραλία. Όλα θέλουν, λοιπόν, προσοχή, έτσι; Η κατάδυση δεν είναι επικίνδυνο άθλημα, αρκεί, πάντα, να ακολουθείς τους κανόνες. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να παραμένουμε πάντα στο σωστό χρόνο και στο σωστό βάθος. Και να μην ξεχνάμε ότι είμαστε πάντα παρέα στην κατάδυση. Γι' αυτό και η κατάδυση έχει κανόνα -είναι Νόμος του Κράτους- ότι δεν επιτρέπεται να κάνουμε κατάδυση μόνοι μας. Είναι πάντα τουλάχιστον ένα ζευγάρι και πάντα έχουμε κάποιον να μάς προσέχει και να τον προσέχουμε.

Παιδιά: *Ποιο είναι το πιο τρομακτικό πράγμα που έχετε δει μέσα στη θάλασσα;*

κυρία Άννυ: Το πιο τρομακτικό... (παύση) Δεν μπορώ να σκεφτώ τρομακτικά πράγματα μέσα στη θάλασσα... Έκανα, κάποια φορά, κατάδυση σ' ένα πάρα πολύ μεγάλο καράβι, βουλιαγμένο, το οποίο, θυμάμαι, επειδή ήταν πάρα πολύ μεγάλο, όταν το είδα στην αρχή μπροστά μου να εμφανίζεται- γιατί ήταν θολά τα νερά και δεν φαινόταν-... Ξαφνικά, απλά το είδαμε μπροστά μας και ήταν τεράστιο! Εκεί, θυμάμαι, λίγο τρόμαξα αλλά όχι ότι ήταν κάτι επικίνδυνο. Δεν μπορώ να φανταστώ όμως κάτι να με σόκαρε κάτω στο νερό!

Παιδιά: *Ποιο είναι το μικρότερο βάθος στο οποίο έχετε καταδυθεί;*

κυρία Άννυ: Στα δύο μέτρα, όταν ξεκινάμε τις καταδύσεις με τα μικρά τα παιδιά, για να μπορούν να συνηθίσουν την αναπνοή τους

κάτω απ' το νερό.

Παιδιά: *Πού κάνετε συνήθως καταδύσεις με τους μαθητές σας και ποιες περιοχές σας αρέσει να εξερευνάτε;*

κυρία Άννυ: Επειδή το Καταδυτικό μας Κέντρο είναι στο Κριθώνι, συνήθως ξεκινάμε από το Κριθώνι και κάνουμε καταδύσεις αλλά, γενικότερα, όπου υπάρχουν παραλίες, γιατί μάς αρέσει τις πρώτες μας καταδύσεις να τις κάνουμε σιγά σιγά, όχι από το σκάφος αλλά από την παραλία. Όμως, η αλήθεια είναι ότι πάντα στόχος μας είναι να μπορούμε να μπούμε στο σκάφος, να κάνουμε κατάδυση από το σκάφος. Και μετά, νομίζω ότι ο βυθός είναι απέραντος! Από σπηλιές, μέχρι βραχονησίδες, μέχρι ψάρια και πράσινα νερά, μέχρι ναυάγια... Μάς αρέσει να ανακαλύπτουμε πάρα πολλά πράγματα!

Παιδιά: *Έχετε κάνει καταδύσεις στο εξωτερικό;*

κυρία Άννυ: Δεν έχω κάνει καταδύσεις στο εξωτερικό. Ο σύζυγός μου, όμως, και όλη η οικογένεια, έχουν κάνει πάρα πολλές καταδύσεις στο εξωτερικό. Νομίζω ότι είναι ο φετεινός μου στόχος, τα Χριστούγεννα να πάω να κάνω αυτές τις διάσημες καταδύσεις μ' αυτά τα σαλάχια και τους καρχαρίες που είναι ήρεμοι και τέτοια πράγματα.

Παιδιά: *Ποια άλλα αθλήματα σας αρέσουν;*

κυρία Άννυ: Ποια άλλα αθλήματα... Νομίζω ότι η ποδηλασία είναι πάρα πολύ ενδιαφέρουσα και έχουμε πάρα πολύ ενδιαφέροντα

πράγματα να δούμε εδώ στο νησί. Η ποδηλασία έχει αναπτυχθεί κι αυτή ως εναλλακτικός τουρισμός, όπως και οι καταδύσεις. Νομίζω ότι μου αρέσει πάρα πολύ και η ιστιοπλοΐα. Μου αρέσει, δηλαδή, να επιλέγω αθλήματα και χόμπι που έχουν να κάνουν και με τις ιδιαιτερότητες του τόπου. Είναι πράγματα τα οποία υπάρχουν εδώ αλλά αλλού δεν υπάρχουν! Εδώ υπάρχουν καταδύσεις, αλλού μπορεί να μην είναι ενδιαφέρουσα η κατάδυση. Εδώ υπάρχουν μονοπάτια ποδηλασίας, αλλού δεν έχουν. Εδώ έχουμε απίστευτους κόλπους για ιστιοπλοΐα, κάπου αλλού δεν υπάρχουν. Οπότε, είναι πολύ ωραίο να εκμεταλλευόμαστε κάθε φορά την ιδιομορφία του τόπου μας.

Παιδιά: *Πιστεύετε ότι μπορεί ο αθλητισμός να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του bullying;*

κυρία Άννυ: Του bullying!; Λοιπόν, σάς έφερα παράδειγμα. Νομίζω ότι [ο αθλητισμός] βοηθάει πάντα στην ψυχολογία μας. Για μένα, είπαμε, ξεκίνησε ως μέθοδος θεραπείας. Σίγουρα, σε κάθε άθλημα -ένα άθλημα είναι και η κατάδυση- πάντα ερχόμαστε σ' επαφή και με κόσμο τον οποίο δε γνωρίζουμε. Δηλαδή, ξαφνικά, βρισκόμαστε, ας πούμε, στο σκάφος με άλλους δέκα επισκέπτες του νησιού τούς οποίους δεν τους γνωρίζουμε. Υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες, τους οποίους ακολουθούμε. Είμαστε πάντα ευγενικοί μαζί τους. Και νομίζω ότι όλο αυτό μάς διδάσκει και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να συμπεριφερόμαστε πάντα στον οποιοδήποτε, έτσι; Όπως συμπεριφερόμαστε σε έναν ξένο -τον οποίο δεν γνωρίζουμε- μέσα στα πλαίσια ενός αθλήματος, νομίζω ότι αυτό είναι ένα μάθημα για το πώς θα πρέπει να συμπεριφερόμαστε γενικό-

τερα στην καθημερινότητά μας. Ο αθλητισμός, νομίζω, εκτός από σώμα υγιές, προσφέρει νου υγιή. Άρα ο νους ο υγιής κάνει και τη συμπεριφορά μας να είναι αυτή που πρέπει. Οπότε: bullying όχι!

Παιδιά: Σάς ευχαριστούμε πάρα πολύ!

κυρία Άννυ: Σάς ευχαριστώ κι εγώ πάρα πολύ παιδιά! Ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρουσες οι ερωτήσεις σας!

Εικόνα: Νίκος Μαλέας, Δ΄ 2